

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
TURİZM FAKÜLTESİ
UYGULAMALI EĞİTİMLER YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- Bu yönergenin amacı, Mardin Artuklu Üniversitesi Turizm Fakültesindeki öğrencilerin mesleki beceri ve tecrübelerini geliştirmeye yönelik uygulamalı eğitimlerin usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- Bu yönerge Mardin Artuklu Üniversitesi Turizm Fakültesi lisans programlarında kayıtlı öğrencileri, öğrenci danışmanlarını ve idari/akademik birimlerin uygulamalı eğitimler ile ilgili olan işlerini ve işleyişlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3- Bu yönerge 11/09/2012 tarih ve 28408 sayılı Resmi Gazetede ilan edilen Mardin Artuklu Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 39 uncu maddesine; 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun 20 nci ve 25 inci maddesine; 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ve 87 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine; 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na ve 5018 Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ve 17 Haziran 2021 tarih ve 31514 sayılı Resmi Gazetede ilan edilen Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği'nin 20 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- Bu yönergenin uygulanmasında,

- a) Akademik danışman: İşbaşında mesleki uygulamalar veya mezuniyet tezi/projesi çalışmaları sırasında öğrenciyi yönlendirmek, takip etmek ve çalışmalarını değerlendirmek üzere bölüm başkanlığı tarafından atanmış öğretim elemanını,
- b) Anlaşmalı kurumsal firma: Mardin Artuklu Üniversitesi ile “İşbaşında Mesleki Uygulamalar” dersi kapsamında kontenjan anlaşması yapılmış sektöründe ileri gelen kurumu,
- c) Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS) kredisi: Öğrencinin bir dersi başarıyla tamamlayabilmesi için yapması gereken çalışmaların tamamını kapsayan ve öğrencilere kazandırılacak bilgi, beceri ve yetkinlikleri elde etmek için gerekli olan toplam iş yükünü temel alan sayısal değeri,
- ç) Mezuniyet tezi/projesi: Öğrencinin kayıtlı olduğu bölüm/program ile ilgili, uygulamalı alan araştırmasına dayalı, bilimsel/sanatsal esaslar ve teknik özellikler çerçevesinde hazırlanmış, yazım ve sunum şartlarına uygun eseri/raporu,
- d) Bölümler: Mardin Artuklu Üniversitesi Turizm Fakültesine bağlı lisans programlarını
- e) Bölüm uygulamalı eğitimler komisyonu: Fakülte Uygulamalı Eğitimler Komisyonu tarafından görev tanımları belirlenen ve sorumlu öğretim elemanının da yer aldığı Fakülte bölümlerine ait komisyonları
- f) Eğitici personel: Mesleki yetkinliğe sahip, öğrencilerin işletmedeki eğitimlerinden sorumlu, mesleki eğitim yöntem ile tekniklerini bilen ve uygulayan veya mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında atölye, laboratuvar, meslek dersleri öğretmenliği yapabilme yetkisine sahip işletme personelinini,
- g) Fakülte: Turizm Fakültesi

ğ) Fakülte uygulamalı eğitimler komisyonu: Turizm fakültesindeki, uygulamalı eğitim faaliyetlerinin planlanması, uygulanması ve koordinasyonundan sorumlu olan komisyonu,

h) İntibak komisyonu: Öğrencilerin yatay ve dikey geçişleri veya önceki öğrenmeleri kapsamında yapmış oldukları stajların veya eğitim ve öğretim kazanımlarının kayıtlı oldukları yeni programlarındaki staj veya hangi derse tekabül ettiğini değerlendirmek üzere oluşturulan komisyonu,

ı) İsteğe bağlı staj: Öğrencinin, kayıtlı olduğu programın öğretim planında yer alan iş başı mesleki uygulamalar ders dışında kendi ihtiyaçları ve isteği doğrultusunda yaptığı stajı,

i) İsteğe bağlı staj değerlendirme formu: Öğrencinin isteğe bağlı olarak staj yaptığı süre içerisinde göstermiş olduğu performansın, uygulama alanlarındaki eğitmenler tarafından değerlendirildiği formu,

j) İşletme: Turizm fakültesinde kayıtlı olduğu bölümün faaliyet alanında işte çalışmaya başlayan kamu ve özel kurum, kuruluş ve iş yerlerini

k) İşletme değerlendirme formu: İşletme tarafından her bir öğrenci için doldurulan, uygulamalı eğitim süreçleri ile ilgili bilgileri, gözlemleri ve işletmenin öğrencilerin uygulamalı eğitim faaliyetlerine ilişkin değerlendirmelerini içeren formu,

l) İşletmede mesleki eğitim: Öğrenciye iş ve sektör deneyimi kazandırması amacıyla bir kamu kurumu, kuruluşu veya özel ticari işletmede 14 hafta (70 iş günü) boyunca kesintisiz olarak birim amiri nezaretinde işbaşında uygulamalı eğitim kapsamında yürütülen “İşbaşında Mesleki Uygulamalar (İMU)” dersini,

m) Kurum danışmanı: İşbaşında mesleki uygulamalar sırasında öğrenciyi yönlendirmek, takip etmek ve çalışmalarını değerlendirmek üzere uygulamanın yapıldığı işyeri (kurum) yetkilisini,

n) Mesleki eğitim programı: Yükseköğretim Kurulu tarafından ülkenin kalkınmaya dair üst politika belgeleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak belirli zaman aralıkları ile belirlenen ve bir mesleğe ilişkin ön lisans veya lisans düzeyinde eğitim ve öğretim faaliyeti yürütülen yükseköğretim diploma programlarını,

o) Program: Yükseköğretim kurumlarının akademik birimleri bünyesinde bilim ve sanat ile ilişkili öğrenme ve meslek alanına ilişkin kazanım odaklı bir eğitim ve öğretim planı doğrultusunda faaliyetlerini sürdüren, kaydolma koşulları ve süresi belirli olan, mezunlarına bir unvan ve yükseköğretim derecesi kazandıran diploma programını,

ö) Seçmeli ders: Sekizinci yarıyılıda öğrencinin seçimine sunulmuş ve uzaktan eğitim şeklinde yürütülecek kredili dersleri,

p) Sorumlu öğretim elemanı: Bölüm veya programlara uygulamalı eğitim kapsamında görevlendirilen öğretim elemanını,

r) Staj: Yükseköğretim kurumlarında verilen ve programa özgü olarak belirlenmiş teorik ve uygulamalı dersler dışında, öğrencilerin öğretim programlarıyla kazandırılması öngörülen mesleki bilgi, beceri, tutum ve davranışlarını geliştirmeleri, sektörü tanımaları, iş hayatına uyum sağlamaları, tecrübe edinmeleri ve gerçek üretim ve hizmet ortamında yetişmeleri amacıyla işletmelerde yaptıkları mesleki çalışmayı,

s) Uygulamalı ders: Bir eğitim ve öğretim döneminde diploma programına ait dersler kapsamında öğrencilerin yükseköğretim kurumunun uygulama alanlarında, işletmelerde veya hizmet alanlarında uygulamaların içinde yer alarak bilgi, beceri ve yetkinliklerinin gelişimini sağlayan, ilgili dersin öğretim elemanının veya elemanlarının sorumluluğunda yapılan, işletmede mesleki eğitim veya staj kapsamında olmayan dersi,

ş) Uygulamalı eğitim dosyası: Öğrencilerin uygulamalı eğitimler kapsamında hazırlamaları gereken defter, gelişim dosyası, form, rapor ve benzeri dokümanı,

t) Yükseköğretim Kurumu: Yükseköğretim kademesinde eğitim, öğretim ve araştırma faaliyetleri yürüten üniversiteler, yüksek teknoloji enstitüleri ile bağımsız vakıf meslek yüksekokullarını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev ve Yetkiler

Rektörün görev ve yetkisi

MADDE 5 – (1) Rektör, uygulamalı eğitim faaliyetlerinin planlanması, bütçelenmesi, uygulanması, koordinasyonu ve denetiminden sorumludur.

Dekanın görev ve yetkisi

MADDE 6 – (1) Dekanın görev ve yetkileri şunlardır:

a) Birimlerindeki uygulamalı eğitim faaliyetlerinin planlanması ve uygulanmasını koordine etmek.

b) Mesleki eğitim ve staj kapsamında 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 5 inci maddesi gereğince sigortalanacak öğrencilerin sigortalanmalarına ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.

c) Rektörün yetkilendirmesi halinde uygulamalı eğitimler kapsamında fakülte ile ilgili işletme arasında kurulan sözleşmeleri imzalamak ya da imzalanması için bu sözleşmeleri rektöre sunmak.

(2) Rektörün görevlendirmesi ile fakülte dışında, amaca yönelik, koordinasyondan sorumlu idari bir birim bu maddede belirtilen görev ve sorumlulukları yerine getirebilir.

Fakülte uygulamalı eğitimler komisyonu üyelerinin seçimi, görev ve yetkisi

MADDE 7 – (1) Fakülteye bağlı olmak üzere; uygulamalı eğitim yapılan bölümlerde, uygulamalı eğitim faaliyetlerinin planlanması ve koordinasyonundan sorumlu komisyon oluşturulur.

(2) Komisyon dekan ve bir dekan yardımcısı olmak üzere en az üç üyeden oluşur. Bu komisyon üyeleri, uygulamalı eğitim yapılan program veya bölümlerin öğretim elemanları arasından seçilir.

(3) Komisyonun görev ve yetkileri şunlardır.

a) Fakülteadaki uygulamalı eğitimlerin planlanmasını ve uygulanmasını koordine etmek.

b) İşletmede mesleki eğitim veya staj sonunda elde edilen kazanımların ölçme ve değerlendirme işlemlerini yapmak,

c) İş yerleri ile koordinasyon ve iş birliğini sağlamak.

ç) Bu Yönerge ile belirlenen hükümlere aykırı olmamak üzere, uygulamalı eğitimlere ilişkin usul ve esasları belirlemek ve fakülte yönetim kurulunun onayına sunmak.

d) Uygulamalı eğitimlerde kullanılacak uygulamalı eğitim dosyasını ve formları oluşturmak ve fakülte yönetim kurulunun onayına sunmak.

e) Eğitim-öğretim yarıyılı başlamadan önce işbaşında mesleki eğitim koşullarını belirlemek ve ilan etmek (işbaşında mesleki eğitim takvimi, isteğe bağlı staj kontenjanı vb.)

f) Uygulamalı eğitimlerin koordinasyonun sağlanması amacıyla her yıl birime ait uygulamalı eğitimler raporu hazırlamak ve öneriler ile birlikte en geç Ekim ayı sonuna kadar fakülte yönetim kuruluna sunmak.

g) Fakülte öğrencilerinin bu yönetmelik hükümleri doğrultusunda işbaşında mesleki eğitim ve isteğe bağlı staj uygulamalarını yapmaları için gerekli bilgileri almalarını sağlamak üzere toplantılar düzenlemek.

ğ) Bu yönerge ve fakülte yönetim kurulu kararı ile verilen diğer iş ve işlemleri yapmak.

(4) Komisyon, sorumlu öğretim elemanlarının da yer aldığı alt komisyonlar oluşturabilir. Alt komisyonların görevleri Fakülte Uygulama Eğitimler Komisyonu tarafından belirlenir.

Bölüm uygulamalı eğitimler komisyonu

MADDE 8- (1) Fakülte uygulamalı eğitimler komisyonu tarafından fakültenin bölümlerinde; uygulamalı eğitim faaliyetlerinin planlanması, uygulanması ve koordinasyonundan sorumlu bölüm uygulamalı eğitimler komisyonları oluşturulur.

(2) Bölüm uygulamalı eğitimler komisyonu; bölüm başkanının başkanlığında ve işbaşında mesleki eğitim derslerine görevlendirilen öğretim elemanlarından oluşur. Komisyon en az üç kişiden oluşur, derslere görevlendirilen öğretim elemanı sayısının üç kişiyi tamamlamaya yeterli olmaması

durumunda bölüm başkanı tarafından görevlendirilen derslere girme yeterliliği bulunan öğretim elemanı veya öğretim elemanları ile komisyon sayısı üçe tamamlanır.

(3) Bölüm Uygulamalı Eğitimler Komisyonunun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Fakülte uygulamalı eğitimler komisyonu tarafından belirlenen tarihler içerisinde toplanmak,
- b) Teslim edilmiş işbaşında eğitim ve isteğe bağlı staj dosyalarının ile işbaşında eğitim ve isteğe bağlı staj yapan öğrencilerin genel değerlendirmelerini yapmak,
- c) Fakülte uygulamalı eğitimler komisyonunun belirleyeceği görevleri yerine getirmek,
- ç) Bölümlerin iş başında yapılan mesleki eğitim ve isteğe bağlı stajların, bu yönergedeki usul ve esaslara uygun olarak yürütülebilmesi ve düzenli sürdürülebilmesi için gerekli önlemleri almak,
- d) Bölüm öğrencilerinin işbaşında mesleki eğitim ve isteğe bağlı staj ile ilgili olarak doğabilecek aksaklık ve sorunları bütüncül bir yaklaşım içinde ele alarak çözümlenmek,
- e) Bölüm öğrencilerinin çözümlenemeyen sorunları fakülte uygulamalı eğitimler komisyonuna iletmek,
- f) Öğrencilere işbaşında eğitim yeri temini hususunda ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak,
- g) Bölümde işbaşında mesleki eğitim ve isteğe bağlı staj yapan öğrencilerin işbaşında eğitim başarılarını değerlendirmek.
- ğ) Uygulamalı eğitimini ve isteğe bağlı stajını tamamlayan öğrencilerin bilgilerini Fakülte Öğrenci İşleri Birimi'ne yazılı olarak iletmek.

Sorumlu öğretim elemanının görev ve yetkileri

MADDE 9 – (1) Bölümlerde uygulamalı eğitim faaliyetlerini izlemesi, işletme ile kurum arasında koordinasyonu sağlaması, öğrencilere uygulamalı eğitim süreçlerinde rehber olması ve ölçme ve değerlendirme işlemlerinde yer alması amacıyla işletmede mesleki eğitim yapacak her bir uygulamalı eğitim grubu için eğitimler süresince bir sorumlu öğretim elemanı görevlendirilir.

Eğitici personelin görev ve yetkileri

MADDE 10 – (1) İşletmede mesleki eğitim ve isteğe bağlı staj yapacak öğrenciler, uygulamalı eğitimler esnasında işletme tarafından Komisyonun görüşü alınarak görevlendirilen ve alanında mesleki yetkinliği haiz bir eğitici personelin gözetiminde bulunurlar.

(2) Eğitici personelin görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Hazırlanan eğitim planı dâhilinde öğrencilerin uygulamalı eğitimlerini yapmalarını ve sürdürmelerini sağlamak.
- b) Uygulamalı eğitim yapan her bir öğrenci için değerlendirme formlarının doldurulmasını sağlamak.
- c) Öğrenciler tarafından hazırlanan uygulamalı eğitim dosyalarını inceleyerek görüş vermek ve onaylamak.
- ç) Devamsızlık, disiplin ve uygulamalı eğitimlerle ilgili diğer hususlarda sorumlu öğretim elemanı ile iş birliği yapmak.

İşletmenin görev ve yetkileri

MADDE 11 – (1) Bünyesinde, işletmede mesleki eğitim yaptırılan işletmenin görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Bünyesinde uygulamalı eğitim yapacak öğrenci sayısını dikkate alarak alanında mesleki yetkinliğe sahip yeterli sayıda eğitici personeli görevlendirmek.
- b) Uygulamalı eğitim yapacak öğrencinin uygulamalı eğitim kabul formunu onaylamak.
- c) Bünyesinde uygulamalı eğitim yapan her bir öğrenci için işletme değerlendirme formunu doldurmak.
- ç) Uygulamalı eğitim faaliyetlerinin 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu hükümlerine uygun ortamlarda yapılmasını sağlamak.
- d) İşletmedeki çalışma ortamı ve uygulamaların mahiyeti dikkate alınarak öğrencilere iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri vermek.

e) İşletmede mesleki eğitim ve kayıtlı olduğu programın ders planında yer aldığı için staj yapan öğrencilere 3308 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine uygun olarak ücret ödemek.

f) İşletmede mesleki eğitim yapan öğrencilerin geçirdikleri iş kazalarını ilgili mevzuata uygun olarak ilgililere ve aynı gün içinde öğrencinin kayıtlı olduğu yükseköğretim kurumuna bildirmek.

Öğrencinin sorumlulukları

MADDE 12 – (1) Uygulamalı eğitim yapan öğrenciler, uygulamalı eğitimler esnasındaki izin veya devamsızlık sürelerine ilişkin işlemlerde öğrencisi oldukları yükseköğretim kurumunun ilgili mevzuatı ile işletmenin resmî çalışma kurallarına tabidir. Bu Yönerge hükümlerine veya işletmenin resmî çalışma kurallarına aykırı davranan öğrencilerin uygulamalı eğitimleri başarısız olarak değerlendirilir.

(2) Uygulamalı eğitim yapan öğrenciler işletmede bulunduğu sürelerde de 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği ile Mardin Artuklu Üniversitesi Öğrenci Disiplin Yönetmeliği ve işletmenin çalışma kurallarına tabidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İşbaşında Mesleki Uygulamalar, Mezuniyet Tezi/Projesi ve Seçmeli Dersler ve İsteğe Bağlı Staj ile İlgili Genel Hususlar

İşbaşında Mesleki Uygulama

MADDE 13 – (1) Bir öğrencinin “İşbaşında Mesleki Uygulama” dersine kaydı, takibi ve başarı değerlendirmesi ile ilgili uygulamalar için aşağıda yer alan tüm koşul ve değişkenler bir bütün olarak değerlendirilir ve en uygun plan yürütülür.

(2) Sekizinci yarıyıldaki “İşbaşında Mesleki Uygulamalar” dersine kayıt yaptıracak öğrenciler, daha önceki dönemlerdeki derslerin tamamını almış ve devam yükümlülüğünü yerine getirmiş (devamsızlıktan kalmamış) olmalıdır.

(3) Sekizinci yarıyıldaki “İşbaşında Mesleki Uygulamalar” dersi dâhil, kayıt olunan derslerin toplam ders saati yükü 40'ı aşmamak kaydıyla, öğrenci önceki dönemlerde devam zorunluluğunu yerine getirmesine rağmen başarısız olduğu derslere de kayıt yaptırabilir.

(4) “İşbaşında Mesleki Uygulama” dersi her ne kadar 8. yarıyıl (bahar dönemi) programında yer alsada eğer öğrenci müfredatta yer alan diğer tüm derslerle ilgili yükümlülüklerini yerine getirmiş ve başarılı olmuşsa, “İşbaşında Mesleki Uygulamalar” dersini bir sonraki eğitim öğretim yılının Güz yarıyılında da alabilir

(5) “İşbaşında mesleki uygulama” dersini güz döneminde yapan öğrencinin, ders ile ilgili raporlarını fakülteye sunması ve başarılı bulunması halinde, diğer tüm yükümlülüklerini de yerine getirmişse kayıtlı olduğu programdan mezun olmaya hak kazanır.

(6) Çift ana Dal/Program (ÇAP)'da öğrenim gören öğrenciler her iki dal için de “işbaşında mesleki uygulamalar ya da Mezuniyet tezi/projesi” dersinden yükümlüdür. Öğrenci bu yükümlülüğünü, aynı dönemde olmamak şartıyla her iki dalda da mesleki uygulama yaparak yerine getirebilir veya aynı ya da farklı dönemlerde olmak üzere biri için “işbaşında mesleki uygulama”, diğeri için “mezuniyet tezi/projesi” yazarak da bu yükümlülüklerini yerine getirebilir.

(7) “İş başında mesleki uygulama” dersinin bir kamu veya özel kuruluşta (iş yerinde) kesintisiz olarak en az 14 hafta (70 iş günü) yapılması gerekmektedir. Bu süre içinde öğrenci, işbaşında mesleki uygulama ile ilgili olarak Bölüm uygulamalı eğitimler komisyonuna “uygulamalı eğitim dosyası” sunmak zorundadır. Sulanan “uygulamalı eğitim dosyası” final sınavı başarısı için değerlendirilecektir. Bu ders kapsamında bütünleme sınavı olmayıp zamanında teslim edilmeyen dosyalar için öğrenciye sınava girmemiş işlemi uygulanacaktır.

(8) Öğrenci, eğitim gördüğü bölümle ilişkili olan hali hazırda bir kamu kurumunda veya özel bir kuruluşta çalışmakta ise, son üç aylık SGK dökümünü ve ilgili kurumda çalıştığı birimi bildiren yazıyı bölüm uygulamalı eğitim komisyonuna ibraz ederek komisyon kararı sonucunda “işbaşında mesleki uygulama” ile ilgili yükümlülüklerini, çalışmakta olduğu kurum veya kuruluşta yerine getirebilecektir.

(9) Hali hazırda eğitim gördüğü bölümle ilgisi olmayan bir kamu veya özel kuruluşta çalışan öğrenciler, son üç aylık SGK dökümlerini bölüm uygulamalı eğitim komisyonuna ibraz ederek komisyon kararı sonucunda “işbaşında mesleki uygulamalar” ile ilgili yükümlülüklerini “mezuniyet tezi/projesi” yazarak yerine getirebilirler.

(10) Zorunlu nedenlerle (sağlık, grev, iş yerinin kapanması, vb.) ara verilen işbaşında eğitimin geri kalan süresi yer ve zaman tespiti yapılarak derse görevli öğretim elemanının önerisi ve Bölüm Uygulamalı Eğitimler Komisyonunun onayı ile daha sonra tamamlanabilir.

(11) Öğrenci, işbaşında eğitim yeri araştırmalarını her zaman yapabilir. Ancak işbaşında eğitim yapma durumu, işbaşında eğitimin yapılacağı dönemin bir önceki yarıyıl içerisinde Fakülte Uygulamalı Eğitimler Komisyonu tarafından ilan edilen koşul ve takvime uygun olarak öğrencinin bu yöndeki talebiyle; bölüm başkanı ve akademik danışmanın onayı doğrultusunda belirlenir.

(12) İşletmede mesleki eğitim gören öğrencilere 3308 sayılı Kanunun 25 inci maddesi uyarınca işletme tarafından ücret ödenir.

(13) 3308 sayılı Kanunun 25 inci maddesi ile 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca işletmede mesleki eğitim gören öğrenciler hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası uygulanır. Bu öğrencilerden bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar hakkında ayrıca genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır. Bu fıkra kapsamında ödenecek primler 5510 sayılı Kanunun 87 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca fakülte tarafından karşılanır.

Mezuniyet Tezi/Projesi

MADDE 14- (1) Gerekli ön koşulları sağlamak kaydıyla 8.yarıyıldan itibaren her öğrenci öncelikle işbaşında mesleki uygulamalar dersini almak ve gereğini yerine getirmekle yükümlüdür. Ancak, öğrenci “iş başında mesleki uygulama” dersini yerine **getiremeyeceğine** dair mazeretini (üçüncü bölüm madde 13, 6 ncı, 9 ncu ve 10 uncu bentlerinde belirtilen haller) yazılı olarak bölüm uygulamalı eğitimler komisyonuna sunarak bu ders yerine, kayıtlı olduğu bölüm ile ilgili, bir “**mezuniyet tezi/projesi**” çalışması yapma talebinde bulunabilir. Bölüm uygulamalı eğitimler komisyonunun görüşü ve fakülte yönetim kurulu tarafından mazereti ve talebi kabul edilen öğrenciye bölüm başkanlığınca öğretim elemanları arasından bir danışman atanır ve öğrenci mezuniyet tezi/projesi çalışması yapar.

(2) Mezuniyet tezi/projesi yapacak öğrencinin dönem içi çalışmaları ve dönem sonunda sunacağı eser/tez/proje (rapor) dikkate alınarak danışman öğretim elemanının önerisi ve bölüm uygulamalı eğitim komisyonunun onayı ile öğrenciye final sınavı başarı notu verilir. Bu ders kapsamında bütünlüme sınavı olmayıp zamanında teslim edilmeyen dosyalar için öğrenciye sınava girmemiş işlemi uygulanacaktır.

İsteğe Bağlı Staj Uygulaması

MADDE 15- (1) İsteğe bağlı staj uygulaması, öğrencinin, kayıtlı olduğu programın öğretim planında yer almamasına rağmen kendi ihtiyaçları ve isteği doğrultusunda işletmelerde veya Mardin Artuklu Üniversitesinin Turizm ile İlgili Uygulama Alanlarında yaptığı stajı ifade etmektedir.

(2) İsteğe bağlı staj uygulamasında fakülte uygulamalı eğitimler komisyonu, Mardin Artuklu Üniversitesinin Turizm ile İlgili Uygulama Alanları dahilindeki kontenjan sayılarını (asil ve yedek) ve süreç takvimini her dönemin ilk haftası fakülte web sayfasından duyurur. Öğrenci, isteğe bağlı staj başvuru formu ile bölüm uygulamalı eğitim komisyonuna başvurur. Komisyon tarafından yapılacak olan değerlendirme sonucunda öğrencinin çalışacağı birim belli olur.

(3) İsteğe bağlı staj uygulaması dönemlidir (güz, bahar ve yaz dönemi).

(4) İsteğe bağlı staj uygulaması, her bir dönem için en fazla 90 iş günüdür. İsteğe bağlı staj “işbaşında mesleki uygulama” dersinden bağımsızdır.

(5) Öğrencinin isteğe bağlı staj uygulamasına geçerli bir mazeret bildirmeden 3 günden fazla devamsızlık yapması halinde staj uygulaması sonlandırılır.

(6) Öğrenci isteğe bağlı staj uygulamasını bir dönem başarı ile tamamladığı takdirde tekrar isteğe bağlı staj için başvuruda bulunabilir.

(7) İsteğe bağlı staj yapmak isteyen öğrencilere, 3308 sayılı Kanunun 25 inci maddesi uyarınca işletme tarafından ücret ödenir.

(8) 3308 sayılı Kanunun 25 inci maddesi ile 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca işletmede mesleki eğitim gören öğrenciler hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası uygulanır. Bu öğrencilerden bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar hakkında ayrıca genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır. Bu fıkra kapsamında ödenecek primler 5510 sayılı Kanunun 87 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca fakülte tarafından karşılanır.

İşbaşında Mesleki Uygulama Yerleri

MADDE 16- (1) Uygulamalı Eğitim yerleri, bölüm eğitim programının özelliklerine göre, bölüm uygulamalı eğitim komisyonu tarafından belirlenir. İşbaşında mesleki uygulamalar, öğrencilerin almış oldukları eğitimle kazandıkları bilgi ve becerilerini uygulayarak güçlendirebilecekleri nitelikte ve programlarıyla ilgili aşağıda belirtilen işletme türlerinde yapılır. Bu kapsamda; öğrencilerin işbaşında mesleki uygulama yapabilecekleri işletmeler aşağıda belirtilmektedir:

(2) Turizm İşletmeciliği Bölümü öğrencileri için aşağıdaki özellikleri taşıyan veya bölüm uygulamalı eğitimler komisyonunun uygun gördüğü işletmeler:

- a) 4 yıldızlı veya 5 yıldızlı ve Özel İşletme Belgeli Otel İşletmeleri,
- b) Birinci Sınıf (5 yıldızlı) Tatil Köyleri,
- c) Mavi Bayraklı Marina -Yat İşletmeleri,
- d) A Grubu Seyahat Acenteleri,
- e) Ulusal ve Uluslararası Kurvaziyer Gemiler,
- f) Mardin Artuklu Üniversitesindeki Turizm ile İlgili uygulama alanları,
- g) Bölüm uygulamalı eğitimler komisyonunun uygun gördüğü diğer işletmeler ve departmanlar.

(3) Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü öğrencileri için aşağıdaki özellikleri taşıyan veya bölüm uygulamalı eğitimler komisyonunun uygun gördüğü işletmeler:

- a) 4 yıldızlı veya 5 yıldızlı veya Özel İşletme Belgeli Otel İşletmelerinin Yiyecek İçecek Bölümleri,
- b) Birinci Sınıf (5 yıldızlı) Tatil Köylerinin Yiyecek İçecek Bölümleri,
- c) Turizm Belgeli Yiyecek İçecek İşletmeleri,
- d) Ulusal ve Uluslararası Kurvaziyer Gemilerin Yiyecek İçecek Bölümleri,
- e) Mardin Artuklu Üniversitesindeki Turizm ile İlgili uygulama alanları,
- f) Bölüm uygulamalı eğitimler komisyonunun uygun gördüğü diğer işletmeler ve departmanlar.

(4) Turizm Rehberliği Bölümü öğrencileri için aşağıdaki özellikleri taşıyan veya bölüm uygulamalı eğitimler komisyonunun uygun gördüğü işletmeler:

- a) A ve B grubu seyahat acenteleri,
- b) Ulusal ve uluslararası havayolu işletmeleri,
- c) Kapalı veya açık müzeler,
- d) Turizm İşletmesi belgeli, 4 ve 5 yıldızlı oteller, butik oteller ve tatil köyleri,
- e) Mardin Artuklu Üniversitesindeki Turizm ile İlgili uygulama alanları,
- f) Bölüm uygulamalı eğitimler komisyonunun uygun gördüğü diğer işletmeler ve departmanlar.

(5) Rekreasyon Yönetimi Bölümü öğrencileri için aşağıdaki özellikleri taşıyan veya bölüm uygulamalı eğitimler komisyonunun uygun gördüğü işletmeler:

- a) Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından belirlenmiş, öğrencinin staj yapacağı döneme ait yıldızlı işletmelerin yer aldığı güncel listedeki 4 ve 5 Yıldızlı Oteller,
- b) Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından belirlenmiş, öğrencinin staj yapacağı döneme ait yıldızlı işletmelerin yer aldığı güncel listedeki Tatil Köyleri,
- c) Mavi Bayraklı Marina-Yat İşletmeleri,
- d) Kruvaziyer Gemileri ve Yüzer Tesisler,
- e) Organizasyon Şirketleri,
- f) Eğlence Yerleri, Eğlence Merkezleri, Temalı Parklar,
- g) Termal ve Sağlıklı Yaşam Tesisleri,
- h) Kamu Kuruluşlarının Sosyal Tesisleri,
- i) Spor, Golf ve Yüzme Tesisleri,
- j) Kayak Merkezleri,
- k) Spor Kulüpleri,
- l) Gençlik ve Spor Bakanlığı Merkez ve Taşra Teşkilatı Birimleri,
- m) Bölüm uygulamalı eğitimler komisyonunun uygun gördüğü diğer işletmeler ve departmanlar.

(6) Yukarıda belirtilmeyen ve uygulamalı eğitimini ve stajını yurt dışında yapacak öğrencilerin, işletme şartlarının ne olacağı hususunda bölüm uygulamalı eğitim komisyonu yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Uygulamalı eğitim gruplarının belirlenmesi

MADDE 17 – (1) Program veya bölümlerde işletmede mesleki eğitim kapsamında oluşturulacak uygulamalı eğitim gruplarındaki öğrenci sayısı beşten az olamaz. Ancak program veya bölümlerde uygulamalı eğitim yaptırılacak toplam öğrenci sayısının beşten az olması durumunda bir uygulamalı eğitim grubu oluşturulabilir.

(2) Aynı uygulamalı eğitim grubundaki öğrenciler farklı işletmelerde, işletmede mesleki eğitim yapabilir.

Ders yükü

MADDE 18 – (1) İşletmede mesleki eğitim kapsamında görevlendirilen sorumlu öğretim elemanına sorumlu olduğu uygulamalı eğitim grubu sayısına bakılmaksızın haftalık azami beş saat teorik ders yükü yüklenir.

İşletmenin değiştirilmesi

MADDE 19 – (1) Öğrenci, uygulamalı eğitime başladıktan sonra bölüm uygulamalı eğitimler komisyonunun uygun görüşüne binaen işletme değişikliği yapabilir.

(2) İş yerinin değiştirilmek istenmesi durumunda öğrenci bir defaya mahsus olmak üzere bir dilekçe ile bölüm uygulamalı eğitimler komisyonuna başvurur. Dilekçenin komisyona teslim edildiği tarihten itibaren iş yeri ile ilgili ortaya çıkan zorunlu durumu değerlendirerek, üç iş günü içerisinde

kararını verir. Komisyon kararı öğrenciye dilekçesinde belirttiği iletişim kanalları (telefon, e-posta, adres) üzerinden ulaştırılır. İş yeri değişikliği kararı kendisine bildirilen öğrenci ilk işyerinden ayrılarak iki iş günü içerisinde yeni iş yerinde işbaşında eğitimine başlar. İş yerinin değiştirilmesinin zorunlu olduğu durumlarda, öğrencinin başka bir işletmede yapacağı işbaşında eğitimin süresine o güne kadar yapmış olduğu işbaşında eğitim süresi ilave edilerek işbaşında eğitim tamamlanır. Bu durumda iş yeri yetkilisi öğrenci değerlendirme formu ikinci iş yeri yetkilisi tarafından doldurulur.

Uygulama Alanları Arasında Geçiş Yapılması

MADDE 20 – (1) Öğrenci, isteğe bağlı staja başladıktan sonra komisyonun uygun görüşüne binaen Mardin Artuklu Üniversitesindeki Turizm ile İlgili Uygulama alanları arasında geçiş yapabilir.

(2) İş yerinin değiştirilmek istenmesi durumunda öğrenci bir defaya mahsus olmak üzere bir dilekçe ile bölüm uygulamalı eğitimler komisyonuna başvurur. Dilekçenin komisyona teslim edildiği tarihten itibaren iş yeri ile ilgili ortaya çıkan zorunlu durumu değerlendirerek, üç iş günü içerisinde kararını verir. Komisyon kararı öğrenciye dilekçesinde belirttiği iletişim kanalları (telefon, e-posta, adres) üzerinden ulaştırılır. İş yeri değişikliği kararı kendisine bildirilen öğrenci ilk işyerinden ayrılarak iki iş günü içerisinde yeni iş yerinde işbaşında eğitimine başlar. İş yerinin değiştirilmesinin zorunlu olduğu durumlarda, öğrencinin başka bir işletmede yapacağı işbaşında eğitimin süresine o güne kadar yapmış olduğu işbaşında eğitim süresi ilave edilerek işbaşında eğitim tamamlanır. Bu durumda iş yeri yetkilisi öğrenci değerlendirme formu ikinci iş yeri yetkilisi tarafından doldurulur.

Yurt dışında uygulamalı eğitim

MADDE 21 – (1) Öğrenciler öğretim programlarını aksatmayacak şekilde, ders çizelgelerinde yer alan işletmede mesleki eğitim veya staj uygulamalarını komisyonun uygun görüşüne binaen yurt dışında yapabilirler.

(2) İşletmede mesleki eğitim veya stajını yurt dışında tamamlayan öğrenciler, uygulamalı eğitim çalışmalarına ilişkin belgelerini ve uygulamalı eğitim dosyasını bölüm uygulamalı eğitimler komisyonuna teslim eder. Bu kapsamdaki uygulamalı eğitimlere ilişkin ölçme ve değerlendirme işlemleri bu Yönetmeliğin ilgili hükümleri doğrultusunda yürütülür.

(3) Yurt dışında uygulamalı eğitim yapacak öğrencilerin sigortalanması amacıyla sigortacılık alanında faaliyet gösteren yerli veya yabancı kurum ve kuruluşlara ödenecek primler yükseköğretim kurumları tarafından karşılanmaz.

Önceki uygulamalı eğitimlerin tanınması

MADDE 22 – (1) Yatay ve dikey geçiş yoluyla gelen öğrencilerin önceki eğitim kurumlarında yaptıkları işletmede mesleki eğitim ve stajlarının geçerliliği ilgili intibak komisyonu tarafından değerlendirilerek karara bağlanır.

(2) Öğrenim gördüğü program ile ilgili bir işte çalışmış veya çalışmakta olan öğrenciler, çalışma sürelerini ve unvanlarını belgelendirmek koşuluyla işletmede mesleki eğitim veya staj uygulaması kapsamında önceki öğrenmelerin tanınması için başvuruda bulunabilir. İlgili intibak komisyonu söz konusu başvuruları inceleyerek karar verir. İntibak komisyonunun hakkında olumlu karar verdiği öğrenciler için bu Yönetmeliğin ilgili hükümleri doğrultusunda sadece ölçme ve değerlendirme işlemleri yürütülür.

Diğer hükümler

MADDE 23 – (1) Yükseköğretim kurumları, uygulamalı eğitimlere ilişkin hususlar ile bu kapsamda kullanılacak formları bu Yönetmelik esaslarına uygun olarak belirler ve kendi resmî internet sitelerinde yayımlarlar.

(2) Açık öğretim ve uzaktan eğitim yoluyla eğitim ve öğretim yapan programlardaki uygulamalı eğitimler bu Yönetmelik kapsamı dışındadır.

(3) Açık ceza infaz kurumlarında hükümlü olup aynı zamanda bir yükseköğretim kurumunda öğrenci olanların uygulamalı eğitimlerine ilişkin kurallar, hükümlü bulunan kurumun görüşü de alınarak ilgili yükseköğretim kurumu tarafından belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Düzenleme, Takip, Yürürlük ve Yürütme

Düzenleme ve Takip

MADDE 24- Öğrencinin kendi bulduğu firmada veya Anlaşmalı Kurumsal firmalarda yapılacak “işbaşında mesleki uygulamalar” ile ilgili uygulama başlamadan önce, uygulama sırasında ve uygulama sonunda gerekli belgeler, kullanılacak formlar, defterler, yasal düzenlemeler ve cezai uygulamalar **Turizm Fakültesinin Fakülte Uygulamalı Eğitimler Komisyonu** tarafından hazırlanır.

MADDE 25- Anlaşmalı kurumsal firmada iş başı eğitimi uygulamasına hak kazanan öğrencilerde aranacak şartlar ile ilgili düzenlemeler senato kararı ile belirlenir ve öğrencinin kayıtlı olduğu Bölüm Uygulamalı Eğitimler Komisyonu ve **Fakülte Uygulamalı Eğitimler Komisyonu** tarafında takip edilir.

Yürürlük

MADDE 26- Öğrencinin 2019 yılından önceki müfredata tabi olması durumunda; öğrenci bu yönergeden sorumlu olmayıp “Mardin Artuklu Üniversitesi Turizm Fakültesi ve Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu Staj Yönergesine” tabidir.

MADDE 27- Bu Yönerge, Mardin Artuklu Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edilip onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 28- Bu yönerge hükümlerini Mardin Artuklu Üniversitesi Rektörü yürütür.